

Strategi for forebyggelse og tidlig indsats 2021-2024, Nordfyns kommune

nordfyns
kommune

Godkendt i Børne- og Ungeudvalget 8. juni 2021
Dokument nr. D2020-259301
Sags nr. S2020-60018

Indhold

Indledning	2
Tidlig opsporing	4
Organisatorisk sammenhængskraft	5
Myndighed	6
Barnets første tre år	7
Indsatser	8
Sundhed	9

Indledning

På Nordfyn er vi optaget af at alle børn og unge trives, lærer og dannes og vi vil skabe lige muligheder for, at alle kan lykkes på trods af forskellige forudsætninger i livet. Det er vores mission at skabe de bedste betingelser for børns trivsel og de bedste muligheder for, at de kan udvikle deres individuelle styrker, kompetencer og potentiale.

Afsættet til god trivsel starter tidligt i livet. Det er derfor vigtigt at vi igennem det tidlige forebyggende arbejde møder børnene, de unge og deres familier, der hvor de lever deres liv, når de har brug for det.

Vi tager udgangspunkt i de individuelle behov og løser udfordringerne i en anerkende tilgang i tæt parløb med familierne. Det betyder, at vores opgavefelt spænder fra de almene forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til alle børn og unge, til de specialiserede indsatser til børn og unge med de største behov og særlige udfordringer.

Forebyggelse og trivsel handler ikke kun om børnene. Det handler også om samspillet i familien, forældrerollen og forældrenes uddannelse og arbejde. Derfor er det vores kerneopgave at levere sammenhængende og helhedsorienterede indsatser, der er tilpasset hele familiens behov og som giver mening, for den enkelte familie. Denne tænkning er gældende for alle strategiens temaer.

Vi skal gøre det, der virker. Derfor har vi fokus på effekt som et gennemgående holdepunkt, i alt hvad vi gør. Vi skal inddrage og involvere familier og netværk. Vi skal udfordre og lære undervejs, hele tiden med det formål at skabe den positive forandring og udvikling.

Vi skal understøtte børnenes trivsel og udvikling på en positiv måde i deres hverdag, så flest mulig opretholder deres tilknytning til almenområdet. Samtidig skal vi sikre at almenområdet, sundhedsområdet og myndighedsområdet arbejder tæt sammen ud fra et fælles sprog og fælles metode. Den tætte sammenhæng imellem fagområderne skal være tydelig både for forældrene og for fagpersoner på tværs af områderne.

På Nordfyn har vi en vision om at skabe de bedste rammer for hinanden i fællesskab. Vi har ambitioner om, at alle børn og unge skal have en uddannelse og vi ønsker at alle børn trives, lærer og udvikler sig igennem inkluderende fællesskaber.

Strategi for forebyggelse og tidlig indsats skal være den røde tråd igennem vores indsatser i almenområdet, sundhedsområdet og myndighedsområdet. Det er vores erfaring, at de bedste løsninger udvikles i fællesskab på tværs af afdelinger og fagligheder. Derfor vil vi ved hjælp af en fælles strategi tydeliggøre det fælles ansvar og styrke den samskabende kultur. På den måde vil vi bringe flere ressourcer og kompetencer i spil for at understøtte opgaveløsningen.

Vi ønsker et fundament med en fælles og koordineret tilgang, et fælles sprog og en stærk faglighed der sikrer, at børn, unge og familier får de rette tilbud af høj faglig kvalitet. Netop det tidlige og forebyggende arbejde er trædestenen til visionen. Ved at

tilbyde støtte inden problemerne vokser sig store, tror vi på, at vi kan skabe rammen for, at alle børn og unge har mulighed for at udvikle sig til glade og livsduelige mennesker.

Formålet med Strategi for forebyggelse og tidlig indsats er at sætte rammen for indsatserne på Børn og Ungeområdet i årene 2021-2024, men den står ikke alene. Strategien skal ses i sammenhæng med de øvrige strategier inden for Børne- og Ungeudvalgets område, herunder Ungestrategien og Strategi for dagtilbud og skole.

I Nordfyns Kommune arbejder vi ud fra værdierne Ordentlighed, Troværdighed, Åbenhed og Synlighed. Disse værdier kendetegner både den måde vi arbejder sammen på, og den måde vi samarbejder med familierne på. Vi skal med afsæt i værdierne skabe vores mulighedsrum. Et rum hvor dialog, tillid og respekt for forskellighed er styrende, og hvor vi tænker i muligheder frem for begrænsninger.

Strategi for forebyggelse og tidlig indsats er et administrativt og politisk værktøj for de fagprofessionelle og politikere. Strategien er opbygget omkring 6 temaer. Hvert tema beskrives via Motivation, Baggrund og vores Målsætninger for temaet. De opstillede målsætninger vil blive omsat i konkrete handleplaner af administrationen.

Tidlig opsporing

Motivation:

Jo tidligere udfordringer opdages, jo mere effektivt er det at understøtte en positiv udvikling og livsbane for barnet. Manglende eller sen indgriben kan få store konsekvenser for barnets udvikling og trivsel også i voksenlivet. Ved at arbejde målrettet med tidlig opsporing kan vi derfor skabe bedre betingelser for, at børn og unge udvikler sig i en sund og positiv retning med fokus på deres individuelle styrker og kompetencer.

Baggrund:

Almenområdet i form af sundhedspleje, dagtilbud og skoler er helt centrale i forhold til den tidlige opsporing. Det er her børnene og de unges hverdagsliv udfolder sig og ses, både fysisk, psykisk og socialt. Vi skal ved hjælp af en fælles forståelsesramme og et fælles sprog sikre at alle ansatte, på tværs af fagområder, understøtter hinandens praksis i at identificere de tidlige tegn på mistrivsel hos barnet. Kvalificeret, tidlig opsporing skal sikres via viden og kompetencer, samarbejde og sammenhænge.

Ved at arbejde målrettet og systematisk med tidlig opsporing og forebyggelse i almenområdet, støtter vi op om at fastholde barnet i nærmiljøet, så vidt det er muligt, med det formål at undgå eksklusion til særlige tilbud. Det gør vi, fordi vi tror på, at de bedste løsninger med den største effekt for barnet skal skabes så tæt på nærmiljøet som muligt.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Udvikle en ny fælles opsporingsmodel på tværs af almen og specialområdet

Ved at arbejde ud fra et fælles sprog og med fælles redskaber og systematik sætter vi rammen for en kvalificeret og tilpasset indsats for barnet og familien. Trivselslinealen og Indsatstrappen er centrale i denne proces.

Implementering af sundhedsfaglige screeningsmodeller

Vi vil kvalificere sundhedsplejerskernes mulighed for at opspore og evaluere mental sårbarhed hos børn i den helt tidlige barndom ved hjælp af standardiserede screeningsredskaber.

Udarbejdelse af SSP handleplan

Vi har en ambition om, at alle børn og unge deltager i gode, inkluderende fællesskaber. Vi vil med en ny SSP handleplan understøtte den kriminalitetsforebyggende indsats, og samarbejde aktivt med børn, unge og deres familier om at forebygge tidlig risikoadfærd.

Organisatorisk sammenhængskraft

Motivation:

Visionen om at skabe de bedste rammer for hinanden, gælder også for vores samarbejde på tværs af ledelseslag, faggrupper og afdelinger. Relationer og tæt kontakt etablerer fællesskaber og styrker fleksibiliteten på både ledelses- og medarbejderniveau. Vi skal via sammenhængskraften understøtte det fælles mål og skabe effektive beslutningsgange i løsningen af kerneopgaven, både i og uden for eget fagområde.

Baggrund:

De organisatoriske relationskompetencer er en vigtig faktor til at understøtte helhedsperspektivet på barnet og familien. Tillidsfuldt samarbejde og kendskab til hinandens spidskompetencer og handlerum er med til at sikre, at vi træffer kvalificerede beslutninger og skaber de bedste løsninger for barnet, sammen med familien. Arbejdet med forebyggelse og tidlig indsats spænder bredt, og kan involvere mange faggrupper, afhængig af udfordringen.

Vi vil med en sammenhængende organisering sikre, at den specialistviden forskellige faggrupper har er tilgængelig der, hvor der er behov for den uden organisatoriske afgrænsninger. Vi-følelsen og den fælles kerneopgave med barnet i centrum skal være gennemgående i alle samarbejdsfora for, at understøtte barnets trivsel og opnå god effekt af de tiltag vi sætter i gang.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Vi vil styrke vores relationelle kapacitet

Vi vil øge vores evne til at skabe løsningsfokuserede samarbejdsrelationer via koordineret brug af ansattes specialistviden og kompetencer. Vi vil skabe en fleksibel organisation der evner at tilpasse sig helheden i et borgerperspektiv.

Videreudvikle koncept for tværfaglig mødeaktivitet og samarbejdsfora

Med udgangspunkt i Task Force analysen vil vi videreudvikle den tværfaglige mødestruktur. Dialogmøder og andre mødefora skal sikre fokus på fælles udfordringer og opgaver på tværs, herunder bedre ressourceudnyttelse og ensartet praksis.

Myndighed

Motivation:

En velfungerende myndighedsafdeling er helt centralt for at kunne afdække mulige problemstillinger hos børn og familier og sætte tidligt ind. Myndighed skal derfor have et særligt fokus i det fremtidige arbejde. Vi vil med kvalificeret sagsbehandling og fokus på effekt sikre, at vi sætter tidligt ind det rigtige sted på indsatsrampen og tilrettelægger indsatserne ud fra barnets og familiens hverdagsperspektiv.

Baggrund:

Socialstyrelsens Task Force udarbejdede i sommeren 2020 en analyse af Børn og ungeområdet i Nordfyns Kommune. På baggrund af anbefalingerne i Task Force rapporten har Børn og unge udarbejdet en ambitiøs treårig udviklingsplan. Udviklingsplanen rummer strukturelle tiltag, kompetenceløft samt fokus på tydelig ledelse og lovmedholdelighed. Vi tror på, at tiltagene samlet set vil give de bedste forudsætninger for et inddragende og tillidsfuldt samarbejde med børn, familier og eksterne samarbejdspartnere.

Vi er optaget af den trufne politiske beslutning om en gennemgribende omstilling af nuværende praksis og indsatser, så de tidligt forebyggende indsatser prioriteres højere. Vi vil ved brug af indsatsrampen sikre, at der iværksættes en tilpasset indsats der dækker barnets behov, uden at gå på kompromis med fagligheden. Vi er vores ansvar bevidst, og vi har barnets livskvalitet i fokus i valget af indsats, så vi sikrer de bedste muligheder for et barneliv med glæde, tryghed og kærlighed. Som led i omstillingen har vi samtidig en ambition om at udvikle og løfte vores familieplejeområde, så vi øger muligheden for anbringelse i netværk og plejefamilie frem for anbringelse på institution.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Inddragelse og helhedsperspektiv

Inddragelse af barnet, forældrene og relevante fagpersoner skal være en grundsten i vores arbejde. Vi vil sikre, at alle børn, unge og forældre bliver hørt og har indflydelse på deres hverdag, trivsel og udvikling.

Implementering af Task Force anbefalinger

Via en ambitiøs udviklingsplan vil vi implementere de anbefalinger som Socialstyrelsens Task Force er kommet med. Udviklingsplanen konkretiseres i handleplaner for de enkelte områder.

Øget fokus på innovation og udvikling af myndighedsområdet

Læring og erfaringer fra projekt Min Vej Hjem implementeres bredt i organisationen, det gælder både resultater og arbejdsform.

Barnets første tre år

Motivation:

De første leveår er helt centrale i forhold til et barns udvikling og fremtidige muligheder. Et lille barn er dybt afhængig af det miljø, det vokser op i. Det handler om at blive mødt i trygge rammer med forståelse og empati samt om fysisk sundhed og udvikling af sociale færdigheder. Det er derfor afgørende, at vi har fokus på det brede sundheds- og velfærdsbegreb for børn og deres forældre både i og uden for risikogrupper.

Baggrund:

Afsættet til et godt liv starter allerede før fødslen og understøttes af trygge, velinformerede forældre, der er rustet til at træffe egne, sunde valg. I arbejdet med den tidlige opsporing og indsatserne i myndighedsområdet har vi blikket rettet mod de sårbare familier og børn. Men vi er også optaget af at udvide vores generelle alment forebyggende tilbud til gravide og småbørnsfamilier, for at forebygge en mulig sårbarhed. Vi vil, med en bredt funderet, tværfaglig og koordineret indsats sikre, at alle forældre tilbydes råd og vejledning om sundhedsfremmende tiltag, med barnets og familiens overordnede trivsel som mål. Vi tror på, at mulighed for øget rådgivning, professionel opmuntring og sparring kan støtte vordende- og småbørnsforældre når usikkerheden melder sig, og derigennem styrke opvækstvilkårene for alle nordfynske børn.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Styrkelse af familierettede tilbud

Vi vil udarbejde et nyt koncept for tilbud til alle småbørnsforældre med generel råd og vejledning inden for forskellige sundhedstemaer.

Vi skal sikre gode sammenhængende overgange

Vi vil strukturere overgangen fra hjemmet til daginstitution og ved institutionskift. Gennemsigtige processer og tværfaglig viden skal styrke kvaliteten og sammenhængen og sikre, at vi har fokus på både familiens tryghed og barnets behov i de første store skift i livet.

Tværfagligt samarbejdsforum

Vi vil etablere et tværfagligt samarbejdsforum for de fagprofessionelle der arbejder med børnene, og forældrene fra før fødslen, til barnet starter i dagtilbud.

Indsatser

Motivation:

Når udfordringer eller mistrivsel er identificeret og afdækket, skal vi vælge den rette indsats. Afhængig af udfordringens karakter, kan indsatsen ligge i et eller flere fagområder herunder CLT, almenområdet eller børn og familie. Den rette indsats øger muligheden for at børn og unge med særlige behov opnår de samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og trivsel som deres jævnaldrende.

Baggrund:

Vi er i Nordfyns Kommune i gang med en faglig omstilling og kapacitetsopbygning inden for vores indsatser til børn og unge der er socialt udsatte eller har særlige behov. Det er vi, fordi vi vil have flest mulige tilbud forankret så tæt på vores almenområde som muligt. Vi vil som hovedregel kunne levere ydelser til os selv, fordi vi tror på, at indsatser i nærmiljøet er dem, der har størst effekt. Vi vil stadig benytte eksterne leverandører til det mest specialiserede område.

Vi vil kontinuerligt udvikle og tilpasse vores indsatser og sikre, at vi har tilbud af høj faglig kvalitet, der matcher de behov som vores børn og familier har. I alle vores indsatser har vi fokus på barnets og forældrenes egne styrker og kompetencer. Vi vil bygge oven på det der virker, både i forhold til barnet og samtidig støtte forældrene i udvikling af forældrekompetencer, hvis der er behov for det.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Udvikling af forældrekompetencer

Vi vil udvikle et tilbud der er specifikt målrettet udvikling af forældrekompetencer. Vi vil støtte forældrene i det der er svært og styrke muligheden for færre eller kortere anbringelser og styrket samvær med børnene.

Resultatmåling af indsatser i Familiehuset

Vi vil lykkes med det vi sætter i gang. Derfor vil vi implementere resultatmåling af vores indsatser i Familiehuset, så vi løbende kan kvalitetssikre og tilpasse vores tilbud.

Regodkendelse af døgninstitutionen Langebyhus.

Fremtidens behov for døgninstitutioner skal afdækkes med henblik på en regodkendelse af målgruppen.

Sundhed

Motivation:

Børn og unges fysiske og mentale sundhed er fundamentet for trivsel, udvikling og læring. På den baggrund skal vi have fokus på konsekvenser og effekter på kort og lang sigt, hvis børn og unge stigmatiseres på grund af fx overvægt, misbrug, mentale- eller sociale udfordringer. Ved at have et helhedsperspektiv på sundhed fra den tidlige barndom opnår vi gode muligheder for at forebygge udfordringer og mistrivsel, der risikerer at følge barnet ind i voksenlivet.

Baggrund:

Sundhed er et tema både i Nordfyns kommunes Vision 2021 og i kommunens samlede Børn- og Ungepolitik. Sundhed for vores børn og unge handler både om livsstil og livskvalitet og det er i den tidlige barndom vi skal understøtte børn og unge til grundlæggende sunde vaner, der varer hele livet. Som en del af det forebyggende arbejde vil vi sætte fokus på sund mad, søvn, bevægelse, rygning og overvægt, på tværs af almen- og specialområdet. Vi skal gøre det sunde valg til det lette valg.

Vi prioriterer den mentale sundhed højt og vi vil sætte mobning, ensomhed, sociale relationer og digital dannelse på dagsordenen igennem både generelle og specifikke tiltag. Vi ønsker at arbejde målrettet med det enkelte barns mestringsevne og understøtte udviklingen af sunde mestringsstrategier, der gør gøre barnet eller den unge i stand til at håndtere livets udfordringer. Her spiller omgivelserne i form af de fagprofessionelle, foreninger og lokalsamfundet en stor og vigtig understøttende rolle.

Vi vil arbejde fokuseret med de faktorer og sammenhænge, der understøtter, at alle børn har lige muligheder for at deltage og bidrage i inkluderende fællesskaber og føle sig som ligeværdige og betydningsfulde mennesker.

Målsætninger:

I Nordfyns Kommune har vi følgende målsætninger:

Sundhedsprofiler for børn under 16 år

Vi skal hele tiden blive bedre til at målrette og tilpasse vores tiltag inden for sundhed. Derfor ønsker vi at udarbejde sundhedsprofiler for børn, så vi med valide data på hånden kan blive endnu bedre til at understøtte sundhed og forebyggelse.

Mental sundhed

Nordfyns kommune vil arbejde målrettet med mental sundhed. Det vil vi bl.a. gøre gennem samarbejde med fagprofessionelle samt frivillige foreninger og lokalsamfundet.

Indsats mod skolefravær

Det opleves, at flere børn har udfordringer der vanskeliggør, at de kommer fast i skole. Vi ønsker derfor en målrettet indsats der imødegår skolefravær – grundet sociale- eller sundhedsmæssige udfordringer.